

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лідерство, командоутворення

Рівень освіти – перший(бакалаврський)
«Для всіх ОП»

Затверджено на засіданні кафедри
педагогіки та освітнього менеджменту
імені Богдана Ступарика
Протокол № 2
від 18 вересня 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	<u>Лідерство, командування</u>
викладач	<u>Любов ПРОКОПІВ</u>
Контактний телефон	+380995234550
Спеціальність	<u>011 Освітні, педагогічні науки</u>
E-mail викладача	Liubov.prokopiv@cnu.edu.ua
Освітній рівень	бакалавр
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська з запрошенням відомих спікерів, частково заняття іноземною
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=81&id_cou=7321
Консультації	Понеділок-серeda : 14-16.00, офлайн та онлайн консультації; Синхронна комунікація відбувається згідно розкладу занять - стаціонарно або дистанційно – на платформах Zoom, вхід у яку є доступний у е-розкладі

2. Анотація навчальної дисципліни

Курс «Лідерство, командування» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти системного розуміння сутності, принципів та сучасних тенденцій розвитку лідерства як ключового чинника ефективного управління командами в умовах суспільних трансформацій. У межах дисципліни вивчаються теоретичні моделі лідерства (ситуаційне, адаптивне, етичне, сервісне, цифрове), механізми розвитку лідерських компетентностей, технології створення команд, управління командною динамікою, конфліктами, мотивацією та корпоративною культурою, виробленням здатності працювати у команді. Під час вивчення курсу здобувачі освіти оволодівають практичними інструментами прийняття індивідуальних та групових рішень, організації ефективної команди та розподілу ролей. Важливим аспектом ВК є управління командою як системою формування знань і умінь з основ інформаційної грамотності і медіаосвіти й медіапедагогіки та аудіовізуальної грамотності щодо вирішення сучасних медіапедагогічних проблем, розуміння ролі та значення медійного світу в професійному та особистістному ставленні людини.

Особливу увагу приділено розвитку **інноваційного мислення, емоційного інтелекту, гнучких (soft) навичок і цифрової грамотності**, що відповідає вимогам сучасного лідерства у світі швидких змін. Під час вивчення дисципліни застосовуються **інноваційні технології навчання:**

проектно-орієнтоване навчання (Project-Based Learning), передбачають розробку індивідуальних та групових лідерських та командних проєктів; **симуляційне та ігрове моделювання** має на меті розігрування кейсів управління командами, кризового лідерства, комунікаційних ситуацій. Під час роботи використовуються **технології цифрової колаборації**

(Miro, Trello, ClickUp, Google Workspace та ін.) для групових завдань і управління командними процесами; **діалогові платформи та штучний інтелект (AI-коучинг)** для самооцінювання стилів лідерства, розвитку рефлексії та стратегічного мислення; **інтерактивні методи навчання** передбачають дискусії, «фішбоун»-аналіз, SWOT-аналіз, майстер-класи, фасилітаційні сесії; **VR/AR-моделювання** лідерських ситуацій та командної взаємодії у віртуальному просторі; **Менторинг і коучинг-підхід**, спрямований на розвиток індивідуальної траєкторії професійного становлення.

Результатом опанування курсу є формування у здобувачів освіти компетентностей лідерства, командної взаємодії, стратегічного мислення, управління змінами та розвитку персоналу.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Лідерство і командування» - формування в здобувачів вищої освіти лідерських компетентностей і здатності працювати в команді шляхом оволодіння сучасними методами прийняття управлінських рішень, розподілу ролей у групі, фасилітації командних процесів, мотивації учасників, а також розвитку здатності ініціювати зміни та відповідально реалізовувати спільні проекти. Курс спрямований на становлення здобувача як активного суб'єкта професійної та соціальної взаємодії, здатного впливати на результат і генерувати позитивні трансформації у середовищі.

Цілі:

сформувати розуміння феномену лідерства, його моделей, стилів, етичних і психологічних основ, а також його впливу на розвиток організації;

навчити здобувачів здійснювати ефективну командну взаємодію: визначати ролі, делегувати завдання, вирішувати конфлікти, підтримувати мотивацію та досягати спільної мети;

розвинути вміння аналізувати ресурси команди, планувати проекти, прогнозувати ризики та нести відповідальність за прийняті рішення.

сприяти розвитку емоційного інтелекту, навичок ефективної комунікації, переговорів та впливу без авторитарного тиску.

забезпечити здобувачам досвід практичної реалізації лідерської ініціативи через виконання індивідуально-групового проекту, спрямованого на створення реальної зміни у своєму освітньому або соціальному просторі (проект «Стань лідером реальної зміни»)

розвинути здатність до саморефлексії та оцінювання власного лідерського потенціалу, сильних і слабких сторін, стилю взаємодії з іншими.

Компетентнісний результат - опанування курсу забезпечує сформованість здатності організувати команду, ініціювати та реалізовувати зміни, відповідально діяти в умовах невизначеності, презентувати результати та аргументовано захищати прийняті рішення.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності (ЗК)

Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру

Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Здатність до міжособистісної взаємодії.

Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові компетентності)

Здатність проектувати і досліджувати.

Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти.

Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності.

Критичне осмислення проблем у сфері освіти й на межі галузей знань.

Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні завдання у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

4.Програмні результати навчання

Формувати доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.

Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.

Приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, зокрема у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативн ий / вибірковий
1, 2	Всі	3,4	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	Ле кції	Пра ктичні заняття	сам. роб.
Тема 1. ЛІДЕРСТВО ТА ЛІДЕРИ В СУЧАСНОМУ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩІ. Поняття, основні категорії. Сутність лідерства та управління, головні відмінності. Портрет сучасного лідера. Роль лідера в глобальному світі та на мікрорівні. Сучасне бізнес-середовище, внутрішня та зовнішнє середовище організації. Завдання лідера. Лідерство та прийняття рішень. Теорія Х та теорія Y. Щоденне лідерство. Історія лідерства. Організаційне лідерство. Приклади успішних компаній	2	2	6
Тема 2. ТИПОЛОГІЯ ЛІДЕРСТВА. Експертне, емоційне та ситуаційне лідерство. Віртуальне лідерство. Трансформаційні та транзакційні лідери. Класифікація лідерів. Обов'язки менеджера та керівника, відмінність керівника від лідера. Психотип лідера. Типи особистостей та лідерство. Політичне лідерство. Формування лідерських якостей майбутнього викладача закладу вищої освіти засобами командної діяльності. Редизайн лідерства. Типи лідерства за Максом Вебером	2	2	6
Тема 3. ЛІДЕРСТВО ТА ІНДИВІДУАЛЬНЕ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ. Умови прийняття рішень: визначеність, невизначеність, ризик та конфлікт. Прийняття рішень в умовах ризику. Дерево рішень. Евристичні методи прийняття рішень. Ефект якоря, боротьба з якорями. Рамкування. Творче прийняття рішень, креативність і	2	2	6

лідерство. Технології формування лідера у процесі професійної підготовки викладача ЗВО. Прийняття рішень в умовах конфлікту. Вирішальні правила. Метод аналізу ієрархій.			
Тема 4. ПРИЙНЯТТЯ ГРУПОВИХ РІШЕНЬ. Особливості групового прийняття рішень. Втрата процесу. Проблема складу групи. Проблема участі. Проблема впливу. Властивості групи. Негативні ефекти в групі. Методики розроблення групового рішення. Метод Дельфі. Метод аналогій. Морфологічний метод. Метод «635». Метод модерацій. «Мозковий штурм» та його модифікації. Психологічні аспекти групових рішень. Ефекти групового прийняття рішень.	2	2	6
Тема 5. ПОНЯТТЯ КОМАНДИ, ХАРАКТЕРНІ ОЗНАКИ ЕФЕКТИВНИХ КОМАНД. Підходи до визначення команди. Основи відмінності між командою та групою. Ключові характерні ознаки команди. Принципи організації командної форми робіт. Цілі та ролі в команді. Психологічні явища в команді. Різновиди команд. Фактори ефективної роботи команди. Критерії ефективної команди. Підходи до формування команди. Формування команди зі своїх та зовнішніх співробітників. Фактори ефективного досягнення цілей при формуванні команди. Приклади ефективних команд в бізнесі. Підбір та оцінка команди.	2	2	6
Тема 6. РОЗПОДІЛ РОЛЕЙ В КОМАНДІ Дві основні ролі в команді. Принципи розподілу ролей в команді. Ролі в команді за Річардом Дафтом. Фактори, що визначають ролі в команді. Психологічні типи. Теорія командних ролей Реймонда Белбіна. Зміна ролей. Типи команд.		2	8
Тема 7. ЖИТТЄВИЙ ЦИКЛ КОМАНДИ Психологічна сумісність в команді. Основні етапи функціонування команди. Стадії розвитку команди.	2	2	8
Тема 8. МОТИВАЦІЯ ТА ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ КОМАНДОЮ Закон ефекту. Теорія очікування. Форми керівництва командою. Методи зміцнення команди. Фактор довіри у команді. Управління конфліктами. Класифікація конфліктів. Варіанти поведінки у конфлікті. Переговори як інструмент вирішення конфлікту. Моніторинг ефективності команди. Стили управління персоналом. Технології управління людськими ресурсами.		2	8

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання дисципліни	система навчальної дисципліни	<p>Оцінювання здійснюється відповідно до: <u>Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника</u></p> <p>Структура розподілу балів у ході аудиторно-самостійної роботи студентів:</p> <p>Практичні заняття, участь в обговоренні-дискусії – 30 балів Підготовка портфоліо, самопрезентації - 10 балів Тренінги в активному режимі, командна робота - 10 балів КСР, виконання ситуативних вправ, кейсів, фасилітація – 10 балів Розробка проєкту - 40 балів</p>
--	-------------------------------	---

Максимальна кількість балів - 100
Вага оцінок у відсотках становить :
 Практичні заняття, участь в обговоренні-дискусії – 30 %
 Підготовка портфоліо, самопрезентації - 10 %
 Тренінги в активному режимі, командна робота - 10 %
 КСР, виконання ситуативних вправ, кейсів, фасилітація – 10 %
 Створення спільного проєкту - 40 %
 Максимальна кількість – 100 %
 Вид контролю – залік
 Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті.

Шкала оцінювання

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Іспит	Залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
80-89	B	Добре	
70-79	C	Задовільно	
60-69	D		
50-59	E	о	Незараховано
26-49	FX	Незадовільно	
0-25	F	Незадовільно	

Вимоги до письмових робіт

Упродовж вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти виконують практичні завдання у формі тестів, які розміщені на сайті дистанційного навчання університету (<https://d-learn.pnu.edu.ua>) (макс. бал – 100 б. за кожен тест)

Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів (25 балів (мінімум) за екзаменаційне тестування, 25 балів(мінімум) за роботу протягом семестру.

Оцінювання за кожен тестовий контроль здійснюється за 100 бальною шкалою.

Підготовка індивідуального проєкту.

Вивчення дисципліни передбачає обов’язкову підготовку спільного проєкту.

Оцінювання проєкту здійснюється за 100 бальною шкалою.

Метою підготовки індивідуального проєкту є закріплення теоретичних знань і практичних навичок з дисципліни.

Критерії оцінювання індивідуального проєкту:

«90-100 балів» –й проєкт виконано на високому рівні, вирішено усі поставлені завдання. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив повне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«70-89 балів» –проєкт містить деякі незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив достатнє володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

	<p>«50-69 балів» –проєкт містить незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно, проте сам проєкт не містить всебічного аналізу, а поставлені питання вирішені не повністю. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив загальне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.</p> <p>«Менше 50 балів» - проєкт не відповідає поставленим завданням, допущені суттєві помилки та неточності.</p>
<p>Семінарські/практичні заняття</p>	<p>Поточне оцінювання знань здійснюється під час проведення практичних занять та оцінюється в у 100 бальній системі:</p> <p>«90-100 балів» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т.ч. у вигляді мультимедійних презентацій), глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову та додаткову літературу.</p> <p>«70-89 балів» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т.ч. у вигляді мультимедійних презентацій), в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.</p> <p>«50-69 балів» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей (в т.ч. у вигляді мультимедійних презентацій), але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.</p> <p>«Менше 50 балів» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.</p> <p>Контроль за самостійну роботу. Самостійна робота здобувачів освіти передбачає:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тестування. 2. Підготовка індивідуального проєкту. <p>Тестовий контроль. Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання ((https://d-learn.pnu.edu.ua)).</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Умови допуску до підсумкового контролю передбачають дотримання Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Умови підсумкового контролю) передбачають дотримання Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Виконання письмових (тестових, контрольних) завдань є обов'язковим.

Академічна доброчесність: очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Редакція 2)» можна за покликанням: <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>.

Відвідування занять:

Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>

Здобувач вищої освіти, який не набрав 25% (сума балів за практичні заняття і самостійну роботу) отримує негативну оцінку. У такому випадку до початку сесії здобувач може отримати допуск, відпрацювавши всі заняття і виконавши всі передбачувані види робіт, зокрема, виконання самостійної роботи, тестування у системі дистанційного навчання (<https://d-learn.pnu.edu.ua>). Здобувач, який не набрав мінімум, має право перездати його відповідно до «Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (Редакція 4)» <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-povtorne-vyvchennia-dystsyplin-kredytiv-ects-v-umovakh-ects.pdf>

Здобувач освіти, який навчається за **індивідуальним графіком**, має опрацювати матеріал і виконати всі види контролю відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-individualnym-hrafikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

Неформальна освіта

Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3)» https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra та ін..

5. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення

Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше

Література

Основна

Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: навч.-метод. посіб. / Стинська В.В., Прокопів Л.М., Нагачевська З.І., Савчук Б.П., Стражнікова І.В., Ковальчук В.М., Салига Н.М. [За заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів]. Івано-Франківськ, 2021. 400 с.

Бондарчук О.І., Нежинська О.О. Лідерство у діяльності керівника освітньої організації. К., 2017, 36 с. URL:

https://lib.iitta.gov.ua/709755/1/%D0%A1%D0%BF%D0%B5%D1%86%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81_%D0%B2%20%D0%95%D0%91.pdf

Братко М.В., Козир М.В. Педагогічна інноватика : навчально-методичний посібник. К. : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2021, 272 с.

Лідерство : навч.-метод. посіб. для студ. економ. спец. закл. вищ. Освіти. МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. Г. М. Чирва. Умань, 2022. 200 с. Режим доступу: <https://surl.li/mbxadt>

Лідерство і командоутворення: навчально-методичний посібник, упорядник Л. Прокопів Івано-Франківськ, 2024. 231 с. ISBN 978-617-8011-25-3

Лідерство та комунікації в організації : навчальний посібник / упорядники: Н. Я. Михаліцька, М. Р. Яцик. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 512 с. Режим доступу: <https://surl.lu/kyicot>

Нестуля О. Нестуля С. І., Кононець Н.В. Основи лідерства: електронний посібник для самостійної роботи студентів. Полтава, ПУЕТ, 2018. 241 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_2161_63367800.pdf

Додаткова

Вебб Б., Манн Дж.Д. Приціл. Як приймати кращі рішення, коли весь світ проти тебе. К.: Yakaboo Publishing. 284 с.

вид., стер. Харків: Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2016. 316 с.

Войтко, С. В., & Мельниченко, А. А. (2021). Лідерство та антикризовий менеджмент. www.voytko.kpi.in.ua.

Гоулман Д. Емоційний інтелект. Книжка, яка змінює уявлення про те, що означає бути розумним. К.: Vivat", 2018. 326 с.

Захарін С. В. Освіта під час воєнного стану: виклики та сучасний стан. Актуальні питання у сучасній науці. 2023. No 6(12). С. 521–530. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-6\(12\)-521-530](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-6(12)-521-530)

Кабусь, Н. Д., & Кузнєцов, М. А. (2024, November). Психологічні аспекти лідерства в освіті. Scientific Publishing Center "Sci-conf. com. ua"; Cognum Publishing House.

Канеман Д. Мислення швидко й повільно. К.: Наш формат. 480 с.

Келлі Т., Келлі Д. Творча впевненість. Як розкрити свій потенціал. Київ.: Основи, 2017. 296 с.

Ліннік О., Божинський В., Гриневич Л., Крижановська В., Ніколаєв Є., Рій Г. Освіта під час війни: досвід українських шкіл. Аналітичний звіт. Київ : ГО «Куншт», Аналітичний центр «ОсвітАналітика» Університету Грінченка, 2024. 128 с.

Максвелл Дж. 21 беззаперечний закон лідерства. КК «Клуб сімейного дозвілля». 2017. 320 с.

Оклі Б. Навчатися вчитися. Як запустити свій мозок. Пер. з англ. А. Замощний. Київ.: Наш формат, 2018. 272 с.

Онлайн-курс "Foundations of Everyday Leadership". URL: <http://www.coursera.org/learn/everyday-leadership-foundation>

Онлайн-курс "Leading High-Performing Teams". URL: <http://courses.edx.org/courses/course-v1:UQx+BUSLEAD3x+2T2019/course/>

Онлайн-курс «ДНК лідерів». URL: <http://leader.ed-era.com/>

Робінсон К., Ароніка Л. Школа майбутнього. Революція у вашій школі, що назавжди змінить освіту. Пер. з англ. Г. Лелів. Львів: Літопис, 2018. 258 с.

Сенджи П. П'ята дисципліна. Мистецтво і практика організації, що навчається. Пер. з англ. М. Хандога. Київ: Лабораторія, 2025. 512 с.

Стинська В., Прокопів Л. Технології формування лідера у процесі професійної підготовки викладача ЗВО. Освітні обрії. 2024. 1(52). С. 115-118.

Стинська В., Прокопів Л., Серман Л. «Soft skills» у практиці підготовки майбутніх викладачів закладу вищої освіти. Гірська школа українських Карпат. 2021. № 24. С.100-104.

Студентський

путівник

https://drive.google.com/file/d/1uPLDtWCSdHdfB6JTVXLhm3K55SUnl_f8/view?usp=sharing

Таранюк К. В., Кобушко Я.В. Онлайн-курс "Foundations of Everyday Leadership". URL: <http://www.coursera.org/learn/everyday-leadership-foundation>

Теорія і практика формування лідера: навчальний посібник. Харків, 2017, 100 с.
URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/31806/1/Romanovskyi_Teoriia_i_praktyka_formuvannia%20lidera_2017.pdf

Чепіль М. Прокопів Л. Формування лідерських якостей майбутнього викладача закладу вищої освіти засобами командної діяльності. Актуальні питання гуманітарних наук. 2021. Вип 36, том 3, С. 356 -361 http://www.apfn-journal.in.ua/archive/36_2021/part_3/45.pdf

Штогрин О., Прокопів Л. Основні підходи до розуміння лідерських якостей майбутнього викладача ЗВО. Бюлетень кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика. 2020. № 32. С. 65–70. URL: <https://kpiibs.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites>

Alieva A., Nechitailo I. Resilience of education systems: What lessons can be learned from Ukraine? NESET Ad hoc report. Luxembourg: European Commission, 2023. URL: <https://nesetweb.eu/en/resources/library/resilience-of-education-systems-what-lessons-can-be-learned-from-ukraine/>.

Doyle Fosco, S. L., Brown, M. A., & Schussler, D. L. (2025). Factors affecting educational leader wellbeing: Sources of stress and self-care. *Educational Management Administration & Leadership*, 53(3), 582-601.

Duliba Y., Petroye O., Pletsan K., Havryliuk A., Antonenko V., Antonova O., Bratko M. Academic Integrity as a Phenomenon of Legal Culture. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues* (Друк ISSN: 1544-0036; Інтернет ISSN: 1544-0044). Volume 24, Special Issue 1, 2021. <https://www.abacademies.org/articles/academic-integrity-as-a-phenomenon-of-legal-culture-12156.html>

Ellis, R. A. (2025). The education leadership challenges for universities in a postdigital age. *Postdigital Science and Education*, 7(2), 430-447.

Harris, A., & Jones, M. (2025). Crisis leadership: implications for school leaders. *School Leadership & Management*, 1-5.

Hrynevych L. Emergency responses of the Ukrainian school education system on the Russian full-scale invasion. *Challenges facing education leadership in the shadow of war: International and multicultural perspectives from zones of conflict* / ред. M. Gutman. Abingdon: Routledge, 2025. С. 64–74.

McKay, A., MacDonald, K., & Longmuir, F. (2025). The emotional intensity of educational leadership: A scoping review. *International Journal of Leadership in Education*, 28(4), 673-695.

Nwakoby, C. S. (2025). Leadership In Educational Management. *UNIZIK Journal of Educational Research and Policy Studies*, 19(1).

Schechter C., Halevi L. Resilient leadership: School leaders thriving in adversity and crisis. Bingley: Emerald Publishing, 2023.

Електронні джерела

<https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/521/12.2019.pdf>

<https://yur-gazeta.com/golovna/5-naykrashchih-knig-dlya-spravzhnih-lideriv.html>
<https://blog.yakaboo.ua/pro-liderstvo/>
<http://cpls.kubg.edu.ua/hromada/statti/655-vse-shcho-vy-khotily-znaty-pro-liderstvo-sluzhinnia.html>

p.s. Силабус розблено відповідно до Зразка оформлення (*рекомендаційна форма), яку подано у ПОЛОЖЕННІ про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника
<https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf>

Викладач

Любов ПРОКОПІВ